

Reijo Koskinen

Lehden perustiedot

Lehti tai lehdet, joiden tekoon osallistuit: Varjo ja Hautaviesti

Roolisi lehdessä: Päätoimittaja

Minä vuosina teit lehteä tai lehtiä: Hautaviesti 1-2 (1972), Varjo ja Hautaviesti 1979-80

Julkaistujen numeroiden määrä, painosmäärät ja ilmestymisajankohdat: 1-2 muutamia kappaleita, ja kolme viimeistä 100-200kpl

Asuinkunta lehteä tehdessä: Turku

Vanhempien ammatit tai yhteiskuntaluokka: työväenluokkainen yrittäjäperhe

Lehti

A. Lehden teon aloittaminen

- 1. Miksi aloit tehdä lehteä? Oliko lehdelläsi esikuvia pienlehtien joukossa tai muualla? Olitko tehnyt aiemmin esimerkiksi koululehteä?** Itseilmaisua. Hautaviesti 1-2 esikuvana olivat amerikkalainen underground-sarjakuva ja eurooppalainen elokuva. Sen jälkeiset lehdet syntyivät muutamien vuosien päästä kuin itsestään. Toki olin nähnyt ja lukenut ja ollut yhteydessäkin muutamaa pienlehden tekijöihin, esimerkiksi Sladdi, Köynnös, Tulilintu. Virallisista lehdistä tuli seurattua Soundia ja NME, sekä ulkolaista sarjakuvaa.
- 2. Millaisella porukalla teitte lehteä? Oliko porukan sisällä työnjakoa?** Itse tein päätoimittajana valtaosan jutuista, pikkuveli pääosin valokuvasi ja kuvitti. "Tilasin" myös muutamalta kaverilta tai puolittutulta juttuja ja kuvitusta.
- 3. Missä lehti kopioitiin? Oliko käytössä valokopio- vai offset-menetelmä?** Hautaviesti 1-2 käsintehtynä joten lehdet eivät olleet täsmälleen samanlaisia edes saman numeron sisällä. Muut Tuulan pikaoffset, joka oli siihen aikaan halvin vaihtoehto Turussa. Jotain virityksiä oli Helsingin suuntaan Jorma Elovaaran painokoneeseen mutta pidin miestä jotenkin epäluotettavana sensuroijana. Asia jäi suunnitelman asteelle. Jos olisin jatkanut lehden tekoa, se olisi voinut olla mahdollinen vaihtoehto muutettuani Helsinkiin.

B. Lehden muoto ja sisältö

- 4. Miten lehti taitettiin? Oliko sinulla aiempaa kokemusta taittamisesta?** Tussikynä, kirjoituskone, paperi, sakset ja liima. Taittokokemusta ei ollut mutta mahdollisesti joitakin vaikutteita tuli muilta tekijöiltä ja ulkomailta. Varjo 2 sain apua kaveriltani joka oli siihen aikaan töissä mainostoimistossa ja Pasi Myllymäeltä, kuten myös Hautaviesti 3.
- 5. Millaisista aiheista kirjoitit lehteen tai lehtiin?** Mikä sattui kiinnostamaan henkilökohtaisesti.
- 6. Miten hyvin koit lehden heijastavan omaa persoonaasi?** Osittain.
- 7. Jos kirjoitit kuin omaan lehteesi, mihin lehtiin? Miten muihin lehtiin kirjoittelu erosi oman lehden teosta?**

Avustin jonkin verran muutamaa lehteä ja oli helpompi/rennompi kirjoittaa, kun kirjoitin nimimerkillä (tekaistulla nimellä).

C. Pienlehtiyhteisö ja ympäröivä kulttuuri

8. Miten lehteä levitettiin? Millaisia ajatuksia sinulla oli levittämisen suhteen?

Suoramyynti (jonkin verran keikat, festarit ja turkulainen Kane-records ja tamperelainen Epes-records), postitse tilaten. Ei ollut oikein ajatuksia levittämisen suhteen, oleellista oli saada painatuskustannukset peitettyä ja sen verran lehteä myytiin. Poikkeus oli Hautaviestit, jolla ei ollut mitään kaupallista intressiä.

9. Millaisia suhteita sinulla oli muihin pienlehtien tekijöihin? Millaiseksi koit pienlehtiyhteisön?

Jonkin verran olin yhteydessä muihin pienlehtien tekijöihin, kuten turkulaisiin (Puikko). Kaverini soitti TV:n Orjissa (bassoa?) ja hänen kauttaan tutustuin Sundholmiin ja Siivoseen ja Kauniskankaaseen, etc. Olin yhteydessä myös Tulilinnun Mika Junnaan ja muutamaan muuhun pienlehtitekijään. Tilt Zeitungin tekijäänkin törmäsin silloin tällöin Siivosen isän Levymyynnissä. Sinällään ei ollut mielestäni mitään varsinaista pienlehtiyhteisöä. Tekijöiden välit olivat pääsääntöisesti tyydyttävän hyvät. Turkulaisten keskuudessa ei ollut suuremmin nokittelua. Hautaviestin, kahden ensimmäisen numeron, ja toisen samankaltaisen humoristilehden välillä nokittelimme toisiamme lähinnä sisällöllisesti, kumpi tekisi rankempaa jälkeä/lehteä. Myöhemmin turkulainen Kynttilä-lehti, jota teki muistaakseni hieman vanhempi yliopistojengi. Heille taisi joskus tulla vähän vinoiltua ja se aiheutti mielipahaa.

10. Millainen oli naisten asema pienlehtipiireissä?

Naisia ei lehtien tekijöiden joukossa ollut kovin montaa. Perniöläisessä sarjakuvalehdessä taisin törmätä ensimmäisen kerran (Toivasen sisarukset) ja olin jonkin aikaa kirjeenvaihdossa.

11. Miten tutustuit punkkiin ja miten punk vaikutti lehteen?

Sitä soitettiin aika vähän radiossa, joten seurasin muun muassa Soundia ja NME. Tilasin levyjä joko Epes tai suoraan Englannista. Jokin opintomatka/pyhiinvaellus tuli tehtyä myös Lontooseen. Jonkin verran kävimme keikoilla, jossa oli muutamia punk-bändejä muun musiikin ohella. Tai muutamat punk-bändit tarjosivat musiikkiaan (single/c-kasetti) lehdelle. Enemmän punk vaikutti minuun kuin sisällöllisesti lehteen.

12. Oliko punk vain musiikkia ja musiikki vain punkkia?

Se oli on enemmän elämäntapa mutta myös klisee.

13. Miten suhtauduit korkea- ja populaarikulttuuriin pienlehtivuosina? Entä politiikkaan?

Olen harvoin kulkenut käsikkäin valtavirran mukana, joskus kyllä mutta silloin olemme olleet menossa jonkin aikaa samaan suuntaan. Suhtautuminen oli ok.

Politiikkaan suhtautuminen oli kielteisempää. Joskus jouduin jollakin vasemmistolaisten nuorisjärjestön järjestämällä punk-konsertissa keskustelemaan politiikan tekijöiden kanssa (yritin iskeä samassa pöydässä ollutta naista). Politiikka vaikutti silloin niin kankealta ja mahdolltomalta kanavalta vaikuttaa asioihin, että se ei minua kiinnostanut. Vaihtoehtoiset liikkeet vaikuttivat jotenkin mielekkäämmiltä vaikutuskanavilta.

D. Lehden tekemisen jälkeen

14. Milloin ja miksi lopetit lehden tekemisen? Seurasitko pienlehtimaailmaa vielä sen jälkeen?

Joskus 1980-luvun alkupuolella aloitimme opiskelut ja myös työt veivät meidät eri paikkakunnille. Sen jälkeen seurasin pienlehtiä ja olin muutamaan tekijään yhteydessä jonkin aikaa. Toisaalta muutamia vuosia myöhemmin toteutimme paikallisradiossa punk-henkistä radio-ohjelmaa, joka valtaosaltaan hyllytettiin tai lähetysaika oli myöhäisiltana. Muun muassa Turun ylioppilasteatterin kanssa toteutimme kuunnelman, joka lienee jäänyt soittamatta julkisesti.

15. Miten koit siirtymän hardcore-aikakauteen vuoden 1982 paikkeilla?

Lehtien visuaalisuus koheni mutta sisällöllisesti ei mielestäni tullut suurempia muutoksia.

16. Miten lehdenteko vaikutti myöhempään elämääsi (esimerkiksi ystäväpiiri, arvot, ammatti)?

Uskallus kokeilla ja tehdä erilaisia asioita, jotka muuten olisivat jääneet tekemättä tai ainakin vähemmälle. Hakeudun sellaisten ystävien ja työkavereiden pariin jotka osittain samanhenkisiä toisinajattelevia ja –tekijöitä. Ammattiin se ei ole vaikuttanut, mutta enemmänkin tapaan tehdä työtä ja olla siinä kaikkea muuta kuin myötäsukainen.

17. Jos jatkoit myöhemmin journalistista toimintaa, koitko pienlehtitaustan vaikuttaneen toimittajantyöhösi esimerkiksi tyylin tai työskentelytapojen kautta?

Muutaman kerran olen hairahtunut tekemään ammatti- tai harrastelehteä. Pienlehtitausta on vaikuttanut asioihin joita olen tuonut esiin ja työskentelytapoihin kulloisessakin lehdessä.